

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa E. M.
przeciwko Skarbowi Państwa
o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa E. M., T. M. i M. M.
przeciwko Skarbowi Państwa
o świadczenie,
zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 lipca 2014 r., sygn. akt I ACz .../14
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 listopada 2016 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 lipca 2016 r., sygn. akt I ACz .../15,

uchyła zaskarżone postanowienie;

przyznaje adwokatowi A. B. od Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług z tytułu kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

W sprawie ze skargi E. M. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 kwietnia 2014 r., Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 18 marca 2016 odrzucił spóźnione zażalenie E. M. na postanowienie z dnia 15 października 2015 r. odrzucające skargę o wznowienie postępowania oraz umorzył postępowanie w przedmiocie wniosku skarżącej o zwolnienie od kosztów w postępowaniu zażaleniowym. Obecnie zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 lipca 2016 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie E. M. na postanowienie dnia 18 marca 2016 r., od którego nie została uiszczona należna opłata.

W zażaleniu skarżąca zarzuciła rażące naruszenie prawa procesowego i materialnego wskazując, że została zwolniona w od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości w sprawie, której dotyczy skarga o wznowienie postępowania postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 stycznia 2014 r. i z tego względu nie powinna być w tym postępowaniu obciążana żadnymi opłatami. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przesądzające znaczenie dla oceny zasadności zażalenia ma rozstrzygnięcie kwestii, czy zwolnienie od kosztów sądowych przyznane w toku postępowania w sprawie obejmuje również postępowanie ze skargi o wznowienie postępowania.

Pozytywnej odpowiedzi w powyższej kwestii nie udziela wprost powołana przez skarżącą uchwała składu siedmiu sędziów - zasada prawna Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008, nr 11, poz. 122). W jej uzasadnieniu Sąd Najwyższy odniósł się do kwestii charakteru prawnego skargi o wznowienie postępowania wskazując, że łączy ona elementy środka zaskarżenia i powództwa. Jak każdy środek zaskarżenia skierowana jest przeciwko orzeczeniu, zmierza jednak - podobnie jak powództwo - do ponownego rozpoznania sprawy według zasad obowiązujących w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, także wtedy, gdy zaskarżone zostały orzeczenia

sądów różnych instancji. Przyjął, że skarga o wznowienie postępowania nie rozpoczyna nowego postępowania, ale stanowi kontynuację postępowania, w którym zapadło prawomocne orzeczenie zaskarżone skargą (zob. również postanowienia SN z dnia 26 stycznia 2000 r., III CZ 173/99, OSNC 2000 r., nr 7-8, poz. 144, z dnia 13 stycznia 2010, II CZ 81/09, z dnia 18 kwietnia 2011 r., III PZ 1/11 - nie publ.). Za stanowiskiem takim, które podziela Sąd Najwyższy w składzie obecnie orzekającym, przemawia trafnie podnoszony w orzecznictwie argument, że postępowanie wywołane skargą o wznowienie postępowania nie ma własnego przedmiotu postępowania innego niż przedmiot postępowania prawomocnie zakończonego (zob. postanowienia SN z dnia 26 stycznia 2000 r., III CZ 173/99, nie publ.).

Przyjęte stanowisko odnośnie do charakteru postępowania ze skargi o wznowienie postępowania prowadzi w konsekwencji do wniosku, że zwolnienie od kosztów sądowych przyznane w sprawie, której dotyczy skarga o wznowienie postępowania obejmuje postępowanie wznowieniowe.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy w uwzględnieniu zażalenia uchylił zaskarżone postanowienie (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).

jw

kc